

7/17360
GK 65

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/ 1060

24/02/2011

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.12.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-27672 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet TAN'ın, "Eğitim sisteminin iyileştirilmesine ilişkin" İlgi yazı eki 7/17360 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Bakanlığımız, ulusal boyutta yapılan öğrenci başarısını belirleme çalışmalarını uluslararası boyutta da sürdürmek, eğitim düzeyinin yükseltilmesi amacıyla standartlar oluşturmak ve eğitim sisteminin güçlü ve iyileştirmeye açık yönlerini belirlemek için uluslararası çalışmalara katılmaktadır. Bu çalışmalardan biri de Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA)'dır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından düzenlenen PISA, öğrencilerin okuma becerileri, matematik ve fen alanlarındaki bilgi ve becerilerinin değerlendirildiği dünyanın en büyük eğitim araştırmalarından biridir. Üç yılda bir yapılan bu araştırmayla OECD üyesi ülkeler ve diğer katılımcı ülkelerdeki 15 yaş grubu öğrencileri değerlendirilmektedir. PISA, uluslararası bilimsel olimpiyatlar gibi bir sıralama sınavı veya yarışma değil, bir araştırmadır. Burada amaç birçok yönüyle eğitimin değerlendirilerek yapılacak çalışmalara katkıda bulunacak uluslararası veriler elde etmektir.

Bilimsel ve istatistiki veriler dikkate alındığında; PISA 2009 araştırmasına yeni ilköğretim müfredatında eğitim görmemiş öğrencilerimizin katılmasına karşın eğitim sistemimizin bir gelişme içerisinde olduğu görülmüştür. Bu durum OECD'nin hazırlamış olduğu uluslararası raporda açıkça ifade edilmektedir.

Türkiye, PISA uygulamasına ilk kez 2003 yılında katılmıştır. Ağırlıklı alanın matematik okuryazarlığı olduğu PISA 2003 uygulamasının sonuçlarına göre, öğrencilerin yarısından fazlası matematik okuryazarlığında uzmanlar tarafından temel yeterlik düzeyi olarak kabul edilen 2'nci Yeterlik düzeyinin altında yani zayıf düzeyde yer almıştır. Ortalama puanları ise 425'te kalmıştır. Türkiye, matematik okuryazarlığında, 2009 değerlendirmesinde 20 puanın üzerinde bir artışla 446 puana yükselmiştir. Bununla birlikte, 2'nci Yeterlik düzeyinin altında kalan öğrenci oranı %52'den %42'ye düşmüştür. Bu düşüş oranıyla Türkiye, 2009 yılında performanslarını iyileştiren beş ülkeden birisi olmuştur.

Ağırlıklı alanın fen okuryazarlığı olduğu PISA 2006 uygulamasında Türkiye 2006'dan 2009'a kadar 30 puanlık bir artış göstermiştir. 2'nci Yeterlik düzeyinin altında kalan öğrenci oranı da %47'den %30'a düşmüştür. 2006 ve 2009 PISA değerlendirmesi sonuçları karşılaştırıldığında bu yüzdeler, 56 ülke arasındaki en büyük azalmaya karşılık gelmektedir. 2006 ve 2009 PISA uygulamalarının her ikisinde de yer alan 57 ülkenin 9'unda fen okuryazarlığı alanında öğrenci performanslarında artış görülmektedir. Bu 34 OECD ülkesinin 7'sini de kapsamaktadır. Türkiye üç yıllık bir süre içerisinde 30 puanla en fazla artış elde eden ülke olurken bu artış Portekiz, Kore, İtalya, Norveç ve Polonya'da 10 ile 19 puan arasında

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

/ /2011

Konu : Soru Önergesi

gerçekleşmiştir. Ayrıca, bu artış yeterlik düzeyi ölçeğine göre yarım puanlık bir artışa denk gelmektedir.

Katıldığımız PISA 2009 uygulaması ülkemiz için ağırlıklı alanı okuma becerileri olan ilk PISA uygulamasıdır. Bundan dolayı geçmişteki PISA uygulamaları ile detaylı bir karşılaştırma yapma imkânı bulunmamaktadır. Ancak ortalama puanının her dönem arttığı görülmektedir. PISA 2006'ya göre okuma becerileri ortalama puanı 17 puan artmıştır.

Eğitim çıktılarının uzun vadeli projelerden etkilenebildiğini dikkate almadan, en büyük öğrenci nüfuslarından birine sahip olan ülkemizin hak ettiği yerde olabilmesi için gayret gösteren eğitimcilerimizin çalışmalarının bilimsel verilere dayanmayan söylemlerle görmezden gelinmesinin onlara yapılacak en büyük haksızlıklardan biri olacağı düşünülmektedir. Proje ve uzman desteği alınması tavsiye edilen OECD'nin uzmanları da Bakanlığımız yetkililerine benzer görüşlerini iletmışlerdir. Eğitim sistemimizdeki olumluluk OECD'nin uluslar arası raporunda da ifade edilmektedir.

PISA 2009 Uluslararası Raporu'nun 4'üncü sayfasında geçen ifade şudur; "Brezilya, Şili, Meksika ve Türkiye; çok düşük performans düzeylerinden gelerek etkileyici artışlar gösteren ülkeler arasındadır" (PISA 2009 Uluslararası Raporu, 1. Cilt, S.4).

Ayrıca ekonomi, sağlık, eğitim bileşenlerinden oluşan 2010 yılı Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)'nin İnsani Gelişme Endeksi (HDI)'ne göre, ülkemizin eğitim indeksi artmaya devam etmektedir.

2. Bakanlığımız, gerek ulusal boyutta yapılan öğrenci başarısını belirleme çalışmaları gerekse uluslararası boyutta sürdürülen araştırma projeleri ile eğitim sistemimizin sık sık fotoğrafını çekerek problemlerle yüzleşmeye ve aşılması gereken engelleri belirlemeye devam etmektedir.

Yapılan geniş kapsamlı iyileştirmeler ve girişimler Türkiye'yi, OECD ülkelerinin eğitim standartlarına ulaştırmayı sağlayacaktır.

a) PISA gibi uluslararası değerlendirmelerdeki deneyimler dikkate alınarak 2006-2007 öğretim yılında ilköğretim 6'ncı sınıflardan başlayarak yeni program uygulamaya konmuştur.

Ortaöğretim matematik ve yabancı dil ders programları da yenilenmiş ve 2008-2009 öğretim yılında yeni fen ders programı lise 9'uncu sınıflarda uygulamaya konulmuştur. Öğrencinin matematik fikirlerini ortaya çıkarabilme, problem çözme, matematiksel düşünceler arasında bağlantı kurabilme ve gerçek yaşam koşulları içerisinde uygulama yapabilme açısından matematik becerisi üzerindeki önem artırılarak, yeni programın standartları OECD-PISA hedeflerini karşılamaya yönelik olarak hedeflenmiştir.

b) Ders programlarında yapılan reformlar yalnızca okul eğitiminin içeriğindeki değişiklikleri ortaya çıkarıcı, yenilikçi ve öğretim metotlarının tanınmasını kuvvetlendirici şekilde tasarlanmış olmakla birlikte okullardaki kültür ve öğrenim felsefesindeki değişimi de sağlamıştır. Yeni ders programı ve öğretim materyallerinin vurgulanması "Öğrenci Merkezli Öğrenme" ile öncesine göre öğrencilere daha fazla aktif rol verilmesini sağladığı gibi

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

/ /2011

Konu : Soru Önergesi

OECD-PISA'nın da temelini teşkil eden, okulların öğrencileri genel anlamda yaşantılarında ve okuldaki başarılarını güvence altına alınması hususunda gerekli beceri ve yeterliliklerle donatılmasını da sağlamıştır.

c) Eğitim sisteminin uluslararası düzeye ulaştırılmasında öğretmenler üzerine hedeflenen politikalar da etkili olmaktadır. Öğretmen görevlendirilmesinde yapılan yeni düzenlemeler lise sonrası üniversite mezunu stajyer öğretmenler için uygulanmıştır. Bunun yanında, bir önceki yıl mezun olanlar ve eğitim fakültesi dışındaki mezunların yarısını kapsayacak şekilde programlar birleştirilmiş, edebiyat ve fen fakültesi mezunlarının da öğretmen olması sağlanmıştır.

ç) Eğitim sistemimizin uluslararası standartlara çıkarılmasında yürütülen önemli çalışmalarından biri de okul sisteminde kapasite artışında özel yatırımların kullanılmasıdır.

d) "Eğitimde Eşitlik" kavramı eğitim seviyesinin uluslararası standartlara çıkarılmasında önemli bir etken olarak görülmektedir. Ülkemizde "Eğitimde Eşitlik" üzerine gerçekleştirilen projelerden birisi olan "Haydi Kızlar Okula" kampanyası ile zorunlu eğitim programında 10 ve 14 yaş grubunda okulu bırakmış veya hiç okula kaydolmamış öğrencilerin temel eğitimi almaları sağlanarak kız öğrencilerin (6-14 yaş arası) tamamının ilköğretimde kayıt altına alınması hedeflenmiştir.

e) Eğitimde ulusal ve uluslararası standartların sağlanmasında önemli bir faktör olan ders materyallerinden olan ders kitaplarının veliler üzerinde maddi anlamda yük oluşturmamasının da önüne geçilmesi hedeflenerek 2003'ten beri kademeli olarak tüm ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri için gerekli ders kitaplarının Bakanlığımızca ücretsiz olarak dağıtımı sağlanmıştır.

f) Okulda çocuğa yönelik sunulan her türlü hizmete ilişkin verilerin e-okul destekli bir yazılım aracılığıyla Bakanlığımıza bağlı tüm ilköğretim okulları ile ilçe, il ve merkezi düzeyde toplanmasını, analiz edilmesini ve değerlendirilmesini sağlayacak İlköğretim Kurumları Standartları (İKS) geliştirilmiştir. İKS ilköğretim kurumları için mevcut durumu saptama, ihtiyaçları belirleme, kaynakları yönlendirme ve kurumsal gelişmeyi sağlamada kullanılacak işlevsel bir araçtır.

g) Eğitim sistemimizin uluslararası standartlara yükseltilebilmesi için Dış İlişkiler Genel Müdürlüğümüzce de ülkelerle ikili ilişkiler ve Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, UNESCO ile OECD başta olmak üzere uluslararası kuruluşların eğitim çalışmalarına katkı ve katılım sağlanmaktadır.

OECD Eğitim Müdürlüğü tarafından koordine edilen ve gerçekleştirilen; Eğitim Politikaları Komitesi (EDPC) ve Eğitimi Araştırma ve Yenilik Merkezi (CERI) Yönetim Kurulu toplantılarına katılım sağlanmakta, Eğitim Sistemleri Göstergeleri (INES) çalışmaları yürütülmekte olup Uluslararası Eğitim ve Öğretim Araştırması (TALIS) projesinin 2007-2010 yılları arasındaki 1'inci döngü faaliyetleri anılan Genel Müdürlüğümüz yönetiminde uygulanmıştır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

/ /2011

Konu : Soru Önergesi

ğ) 2000 yılının Temmuz ayında, Türkiye Hükûmeti ile Avrupa Komisyonu arasında, Türkiye’de Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) kapsamında beş yıllık bir süreyle teknik ve finansal desteğin sağlanmasına yönelik olarak bir finans sözleşmesi imzalanmıştır. Projenin uygulaması 2002’de başlamış ve Aralık 2007’de tamamlanmıştır.

Ülkemizde mesleki ve teknik öğretim alanında yeni bir yaklaşım getiren MEGEP ve 2008-2010 yılları arasında da; Avrupa Birliği tarafından IPA 2006 (Katılım Öncesi Mali Yardım) programı kapsamında finanse edilen İnsan Kaynaklarının Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi (İKMEP) çerçevesinde 2, 3, 4 ve 5’inci seviye mesleklere ait modüler yapıda öğretim programları hazırlanmıştır.

3. Bilindiği gibi bakanlığımız ülkemizin PISA ve TIMSS gibi uluslararası çalışmalara katılmasını sağlayarak uluslararası değerlendirmelere zemin hazırlamaktadır. Bu projelerde sadece OECD uzmanları ile değil, zaman zaman Dünya Bankası uzmanlarıyla da ortak çalışmalar yürütülmektedir.

4. Uluslararası araştırma projelerine katılan ülkemiz ile ilgili veriler gerek OECD uzmanları gerekse Bakanlığımız birimlerinden Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi başkanlığı tarafından değerlendirilerek raporlaştırılmakta ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Nitekim PISA 2009 ile ilgili ulusal rapor anılan Başkanlığımız tarafından OECD’nin uluslararası raporu ile aynı tarihte yayımlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel bölgelere, okul türlerine ve benzeri değişkenlere göre analiz edilerek elde edilen sonuçlar Bakanlığımızın birimleri ile paylaşılmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar akademik çalışmalar ile de desteklenerek devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU

Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa